

Sygn. akt II CZ 120/11

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M. C.

przy uczestnictwie J. P.

o zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2011 r.,

zażalenia wnioskodawczyni

na orzeczenie o kosztach zawarte w pkt. 2 postanowienia

Sądu Okręgowego

z dnia 18 maja 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

W sprawie o zniesienie współwłasności Sąd drugiej instancji oddalił apelację uczestnika postępowania oraz orzekł w pkt 2 sentencji postanowienia z dnia 18 maja 2011 r., że koszty postępowania przed Sądem drugiej instancji każda ze stron ponosi we własnym zakresie. Orzeczenie o kosztach oparł na art. 520 § 1 k.p.c.

Wnioskodawczyni zaskarżyła powyższe rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zarzucając w zażaleniu naruszenie art. 520 § 2 i 3 k.p.c. przez ich niezastosowanie, pomimo, że strony postępowania od początku nie były zgodne co do sposobu zniesienia współwłasności. Żaląca wywodzi w uzasadnieniu zażalenia, że postawa stron oraz zakres składanych przez nie wniosków dowodzi wystąpienia między stronami sprzeczności interesów, co uzasadniało zastosowanie art. 520 § 2 i 3 k.p.c., a nie orzekanie o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasada rozstrzygania o kosztach postępowania nieprocesowego określona została w przepisie art. 520 § 1 k.p.c., natomiast będące wyjątkiem od zasady uprawnienie Sądu do odstąpienia od niej określił ustawodawca w kolejnych paragrafach art. 520 k.p.c., wiążąc to dyskrecjonalne uprawnienie Sądu z wystąpieniem przesłanki sprzeczności interesów uczestników. Nawet jej wystąpienie nie obliguje jednak Sądu do bezwzględnej rezygnacji z zastosowania zasady określonej w art. 520 § 1 k.p.c.

Żaląca błędnie też utożsamia sprzeczność interesów uczestników z brakiem między nimi zgody co do określonego sposobu zniesienia współwłasności, wyrażającym się odmiennym zakresem składanych przez nich wniosków. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że w sprawach tzw. „działowych” (a więc także o zniesienie współwłasności) nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów uczestników, niezależnie od tego, jaki sposób zniesienia współwłasności czy podziału oni postulują i jakie wnioski składają w tym

względnie. Wniesienie apelacji przez uczestnika kwestionującego przyjęty przez Sąd pierwszej instancji sposób zniesienia współwłasności, nie stwarza sprzeczności jego interesów z interesem wnioskodawczyni akceptującej taki sposób zniesienia współwłasności i niewnoszącej apelacji oraz nie uzasadnia obciążenia skarżącego kosztami postępowania apelacyjnego (por. postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46//10, OSNC 2011 r., nr 7-8, poz. 88). Innymi słowy, w sprawach m.in. o zniesienie współwłasności nie występuje sprzeczność interesów między uczestnikami postępowania domagającymi się zniesienia współwłasności, a prezentującymi jedynie odmienne zapatrywania co do sposobu dokonania zniesienia współwłasności. W takiej sytuacji uzasadnione jest rozstrzygnięcie o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., a więc z zastosowaniem przewidzianej tym przepisem zasady (por. postanowienie SN z dnia 16 września 2011 r., IV CZ 47/11, niepubl.). Do Sądu należy ocena, czy w postępowaniu nieprocesowym wniosek o zasądzenie kosztów postępowania uzasadnia odstąpienie od reguły określonej w art. 520 § 1 k.p.c. (postanowienie z dnia 9 grudnia 1999 r. III CKN 497/98, OSNC 2000 r., nr 6, poz. 116), a podjęcie takiej decyzji i zastosowanie art. 520 § 3 k.p.c. wymaga wyjaśnienia przez Sąd przyczyn i zakresu skorzystania ze swoich dyskrecjonalnych uprawnień (postanowienie SN z dnia 3 grudnia 2010 r., I CZ 122/10; niepubl.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.